

A BUKARESTBEN ÉLŐ ZENESZERZŐT ELSŐSORBAN A ROMÁN SZAKMA ÉS KÖZÖNSÉG ISMERI

Kerestély Zsolt és szeretetet árasztó zongorája

Teljesen mindegy, hogy a pálya hosszában, szerzemények sokaságában vagy díjak és kitüntetések rangjában mérjük, a romániai könnyűzene koronázatlan dalszerzőjének mindenképpen Kerestély Zsolt számít. A számadatokra ráerősít az a szeretet, amely körülveszi a Székelyföldről elindult, „egészségtelen” származása miatt az élet mélységeit is megjárt, de mindig csúcsra emelkedő zeneszerzőt.

→SZUCHER ERVIN

A Siklód-kő lábánál született, Székelykövesden nőtt fel, és több mint fél évszázada a Bukarestben élő zeneszerző stúdiójában ma is egymásnak adják a kilincset meg a mikrofont a román előadók. Az évtizedek során a szakma legjobbjával dolgozott: Aurelian Andreescu, Corina Chiriac, Angela Similea, Margareta Păslaru, Stela Enache, Marcel Pavel, Aura Urziceanu, Cătălin Crișan, Monica Anghel és sokan mások adták elő szerzeményeit.

Szívesen írt és ír magyar előadók számára is. Azoknak, akik igénylik. Merthogy Kerestély Zsolt ugyan betöltötte élete 85. esztendőjét, de néhány kivételt leszámítva sem az erdélyi, sem az anyaországi előadók nem fedezték még fel maguknak. Ezért csöppet sem szomorkodik; reggeltől estig dolgozik, terveket sző és slágereket szül, díjakat vesz át, tapsba, ölelésbe és dicséretkebe burkolózik. Mindeközben minden szavával és hangjegyével szeretetet áraszt.

A mai hetvenesek-nyolcvanasok még lázongó ifjak, netán friss házások lehettek, amikor 1965-ben a kor egyik legmenőbb szölistája, Constantin Drăghici tolmácsolásában a Bukaresti Rádióban felcsendült a Primul pas című dal. Szerzője azóta még sok-sok lépést tett a könnyűzene világában, és előrehaladott kora ellenére úgy tűnik, esze ágában nincs leállni. Kerestély Zsolt 85 évesen is úgy él és alkot, mint bő fél évszázaddal ezelőtt. Lényegében nem tesz mást, mint valóra váltja gyermekkori álmát. Aki csak képen vagy tévében látja a fiatalos, kreatív és mozgékony zeneszerzőt, legyint és azt mondja: semmi különös, ez egy huszonöt évvel ezelőtt készült felvétel. Pedig nem: Zsoli, ahogy a barátai szólítják, ma is úgy néz ki és úgy dolgozik lakása alagsorában berendezett stúdiójában, mint egy hatvanéves férfi. Télen-nyáron kánikulában, kerékpárral szeli keresztül-kasul Bukarest dzsungeltörvényű utcáit, és ki nem hagyja a napi egyórás úszóedzést. „Zongoristaként, zenészként ezeregyszer lett volna alkalmam rágyújtani vagy behódolni az alkoholnak, de soha nem tettem. Annyi beteg em-

A 85 éves Kerestély Zsoltot – néhány kivételtől eltekintve – sem az erdélyi, sem a magyarországi előadók nem fedezték fel

bert láttam, hogy már gyermekkoromban eldöntöttem, az öregkoromat fiatalon kezdem előkészíteni” – osztja meg az örökifjúság titkát.

Bűnrosszaság

„Nyáron poros, esős időben sáros kis faluban nőttem fel, ahonnan jóformán csak szekérral lehetett eljutni a főútig. Apám, aki három és fél évtizeden keresztül szolgált a székelykövesdi gyülekezetben, mindenáron városi kétkézi munkást, igazi szakembert akart faragni belőlem, de én világeletemben zenész szerettem volna lenni. Lelke mélyén egyetértett velem, de az akkori bizonytalan időkben ő csak a javamat akarta. Otthon nagy volt a szigorúság, de engem nemigen érdekelt, bűn rossz gyerek voltam. Ami annyira kellemetlen volt a szüleimnek, hogy már szégyelltek is. Nem is csoda, hisz lelkipásterként apám köztisztelőnek örvendett” – vág bele a 85 évvel ezelőtt kezdődött történetébe Kerestély Zsolt. Minden idők legtermékenyebb romániai zeneszerzője a Székelyföld kis eldugott falujában, Siklódon látta meg a napvilágot, de mire gögicsélni és totyogni kezdett, már a Mezőség kapujában, Székelykövesden találta magát. Legérdekesebb emlékei, amelyek a zsákfaluhoz kötik, nem is annyira a zene világából, mint inkább rosszcsont korából származnak. Kölyökként szinte minden csibészséget kipróbált, ami egyszer átvillant az agyán. Ólomgolyós leventepuskával szítavá lőtte a templomtorony gömbjét, tehenével pusztulásba kergette a szomszéd lovát, begyűjtötte a szalmakazalt, a pár méternyire lévő istállóból a marhák még valahogy kiszabadultak, de a disznók megperzselődtek. Hiába az atyai csihi-puhi, képtelen volt leállni a tréfásnak szánt, de komoly károkat okozó ötletekkel. „Apám

sokszor megvert, de én akkor sem tudtam megállni, hogy például a kerítés szögezések, amikor a kalapáccsal véletlenül az ujjára csapott, ne kacagjam el magam. Amiért újabb verés következett” – neveti el ki tudja hányadgyára magát ugyanazon a mókás történeten.

Papok, mérnökök orgonával, zongorával és... szép leánnyal

Apjának nem csak a szigorúsága maradt mindmáig emlékezetes. Mint mondja, neki köszönhetően került először kapcsolatba a zenével. „Úgy tanultam meg az orgonán játszani, hogy előbb pumpáltam,

→**Kerestély Zsolt 85 évesen is úgy él és alkot, mint bő fél évszázaddal ezelőtt. Lényegében nem tesz mást, mint valóra váltja gyermekkori álmát. Aki csak képen vagy tévében látja a fiatalos, kreatív és mozgékony zeneszerzőt, legyint és azt mondja: semmi különös, ez egy huszonöt évvel ezelőtt készült felvétel.**

majd szaladtam a billentyűkhöz. Később egy-egy kockacukor fejében a pajtásaimmal végeztem el a fizikai munkát, én meg nyugodtan orgonálhattam” – emlékszik vissza az első zenei élményeire Kerestély Zsolt. Marosvásárhelyre kerülve kamaszkorában a fagottal és a zongorával is megismerkedett. Közben a már államosított református kollégium, a kommunizmus első évtizedében 2-es számú fiúliceumnak keresztelt iskola padjait koptatta, de szintén atyai utasításra átnyergelt a fa- és fémipari középiskolába. „Oda jár, ahol szakmát tanulsz!” – szölt az

utasítás. Kerestély József tudta, mit beszél, és óvni akarta papfőlkáját az egyszerre kisebbség-, értelmiség- és vallásellenes rendszer megtorlásaitól.

Csak hogy műszaki diplomával a kezében Zsoli nem volt hajlandó lemondani a zenéről. Az érettségi után a vajdahunyadi kombinátba helyezett fiatalember összebarátkozott a helyi református lelkeséssel, akinek volt egy zongorája meg egy Gyöngyike nevű szép leánya. Ez már két komoly érv volt arra, hogy naponta látogassa a parókiát. Vasárnaponként az orgonánál ült. A jó életnek a bakaság vetett véget; mint minden osztályellenségnek kikiáltott szülők gyerekeit, Kerestélyt is két és fél esztendőre a Zsil völgye egyik bányájába küldték.

„Nem voltam kényes gyerek, de amikor a lifttel ereszkedtem a mélybe, sírva fakadtam. Pedig akkor még nem is tudtam, hogy patkányok hada és egy tűz vár rám. Már első nap életveszélybe kerültem, hisz meggyúlt a szén. Hason csúszva egy kis járaton vittük az anyagot a kőművesnek, hogy falazza be, a tűz ne kaphasson oxigént. A tizórás szünetre úgy elfáradtam, hogy evés helyett lefeküdtem. Amikor megébredtem, nem jött hogy higgyem, hogy egy bányában vagyok. Akkor eldöntöttem, ha török, ha szakad, valamilyen módon nekem innen meg kell szabadulnom.”

A szerencse rámosolygott. Amikor a parancsnok arról kérdezte az újoncokat, kinek miféle szakmája van, gondolt egy merészet, és bejelentette, ő vasesztergályos. „Elméletből mindent tudtam, de esztergapadon még életemben nem dolgoztam. A szakiskolai gyakorlaton napi négy órán keresztül csak reszeltünk. Nagy szerencsém volt, mert amikor Petrozsénybe

küldtek a gyárba, nem volt üres esztergapad. Egy Ghiță nevű idős szaki mellé kerültem, aki aztán három hét alatt megtanított a lényegre.” És akárcsak Hunyadon, Petrozsényben is akadt valaki, ezúttal egy mérnök, akinek otthon volt egy zongorája, no meg... egy szép, Csöpíke nevű lánya.

„Néhány nap múlva megjelent a petrozsényi katonai művésze-gyűttes karmestere, meghallgatott, aztán másnaptól már nem kellett átlépnem a gyár küszöbét. Előbb a munkaskórossal jártuk az országot, később már a színházzal is. Jó katonaéletem volt, a városban mindenki ismert, a nagyobb multságokba mindig engem hívtak harmonikázni” – mosolyodik el.

Egyetemi és egyetem melletti évek

Akárcsak a sorkatonaság, az egyetemi évek is meglehetősen hosszúra és nyögvenyelősre sikeredtek – és nem az iskolakerülés vagy a vizsgák sorozatos elbukása miatt. A kirekesztő rendszer miatt az ifjú Kerestély nagyjából annyi idő alatt végezte el a zeneakadémiát, mint más két egyetemet. 1956 ősze nem csak a vele egykorú pesti srácok hőstetteiről illetve a kolozsvári diáktáborai kiállításáról vált emlékezetessé: az akkor már a 22. életévén túl lévő Zsoli ekkor lépte át először a konzervatórium küszöbét. Egy idő után nem csak órákra járt, oktatóitól tanítványokat is „kapott”, akiket a felvételre készített fel. És míg a következő esztendő őszén a tanoncok boldog golyákként kezdhették az egyetemi évet, Kerestély Zsolt a továbbiakban is csak „bejáró” hallgatóként folytathatta a zeneiskolát. Pedig tízesre vizsgázott, de egészségtelennek minősített származása miatt nem vehették fel.